

**សន្ទុកថា ឯកឧត្តម យ៉ឹម ឆែលី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រីសម្រេចស្តីពីការសម្រេច និងជំនាញ
ក្នុងការអនុវត្តការងារ ” ទិវាឆ្នាំអន្តរជាតិនៃជីវៈចម្រុះ នៅប្រទេសកម្ពុជា ”**

ទេត្តសៀវភៅ ថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរា នុថេរៈ គ្រប់ព្រះអង្គជាទីគោរពសក្ការៈ
 - **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ម៉ុក ហ៊ុន ម៉ែត** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន
 - **ឯកឧត្តម ស៊ី ភីន** អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តសៀមរាប
 - **លោក អាឈមេត យ៉ូឡាស (Ahmed Djoghla)** អគ្គលេខាធិការ នៃលេខាធិការដ្ឋាន
អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ ប្រចាំនៅទីក្រុង ម៉ុងរ៉េអាឈ ប្រទេសកាណាដា
 - ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាទី
មេត្រី
១. ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃនៃក្បួនប្រកបដោយក្តីសោមនស្សរីករាយ និងរំភើបក្រៃលែង ដោយខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ មាន
កិត្តិយសបានមកចូលរួមក្នុងពិធីអបអរសាទរ ” **ទិវាឆ្នាំអន្តរជាតិនៃជីវៈចម្រុះ នៅប្រទេស
កម្ពុជា** ” ដ៏មានសារៈសំខាន់នៅពេលនេះ ។ ក្នុងនាមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការអបអរ
សាទរដល់ការរៀបចំទិវាឆ្នាំអន្តរជាតិនៃជីវៈចម្រុះ ២០១០ និងកោតសរសើរយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់ថ្នាក់
ដឹកនាំ-មន្ត្រីរាជការ នៃក្រសួងបរិស្ថាន ជាពិសេសឯកឧត្តម **ម៉ុក ហ៊ុន ម៉ែត** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង
បរិស្ថាន ដែលបានដឹកនាំ និងរៀបចំវេទិកានេះ លើទឹកដីអង្គរដ៏បរិវេណយើង ហើយក៏ជាការតូសបញ្ជាក់
ពីការយកចិត្តទុកដាក់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេច
អគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងការរួមចំណែកកាត់បន្ថយ និងទប់ស្កាត់នូវការបាត់បង់ជីវៈ
ចម្រុះនៅលើសកលលោក និយាយដោយឡែកគឺនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ខ្ញុំសូមខ្ញុំស្មោះស្ម័គ្រអត្ថន័យ
នៃឆ្នាំអន្តរជាតិនៃជីវៈចម្រុះ២០១០ នាថ្ងៃនេះបានជ្រួតជ្រាប និងបង្កើនការយល់ដឹងដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុង
ការរួមចំណែកការពារបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិដ៏ស្រស់បំព្រងរបស់យើង ដោយរក្សាឱ្យបាននូវនិរន្តរ៍
ភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរណ៍ ក្នុងបុព្វហេតុរួមចំណែកជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច
ជាតិ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

២. ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំង កាយចិត្តរបស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងមន្ត្រីរាជការ ក្រោមឱវាទក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ-អន្តរជាតិ នានាដែលបានបំពេញ ភារកិច្ចយ៉ាងល្អប្រពៃ និងសម្រេចបាននូវជោគជ័យ និងសមិទ្ធផលដ៏ធំធេងក្នុងការគ្រប់គ្រង ថែរក្សា ការពារ និងអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះដ៏សម្បូរបែបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ នេះជាការងារមួយដ៏មាន តម្លៃដើរស្របគ្នានឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងនីតិកាលទី៤នៃរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណដំណាក់កាលទី២របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានបញ្ជាក់ពីឆន្ទៈរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការ រក្សាឱ្យបាននូវការអភិវឌ្ឍមួយដែលត្រូវតែមានតុល្យភាព នឹងការអភិរក្សគ្រប់គ្រង និងថែរក្សាបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ។

៣. កិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានជីវៈចម្រុះ ពុំមែនជាការងាយស្រួលឡើយ ហើយកិច្ចការនេះ ក៏មិនអាចសម្រេចបានក្នុងរយៈពេលខ្លីនោះដែរ វាទាមទារនូវពេលវេលា និងឆន្ទៈនយោបាយដ៏មុះមុត ដើម្បីអនុវត្តន៍ ហើយជាការពិតការអនុវត្តជាក់ស្តែងវាមានលក្ខណៈសំបុក និងស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង ដោយមានការពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោល ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍទៅតាមវិស័យ ព្រោះថា ជីវៈចម្រុះ ជាប្រភពធនធានជីវៈសេសវិសាលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផង និងជួយទ្រទ្រង់ដល់លំនឹងប្រព័ន្ធ អេកូឡូស៊ីផង និងសម្រាប់ជីវិតមនុស្ស និងជីវិតសត្វនៅលើភពផែនដីនេះផង ។ ផ្ដើមចេញពីចំណុចនេះ យើងទាំងអស់គ្នាបានមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់ថា ជីវៈចម្រុះមានតម្លៃជាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច នៅក្នុង សង្គមជាតិរបស់យើង ហេតុនេះហើយបានជាកិច្ចប្រជុំកំពូលពិភពលោកប្រព្រឹត្តទៅនៅប្រទេសអាហ្វ្រិក ខាងត្បូងបានកំណត់នូវទស្សនទានសកលនៃផែនការយ៉ូហានេស្ប៊ីក (Johannesburg) សម្រាប់ការ អភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ គោលបំណងដ៏សំខាន់នៃផែនការនេះ គឺដើម្បីជួយកាត់បន្ថយដល់ភាព រងគ្រោះ និងការបាត់បង់នៃជីវៈចម្រុះនៅលើពិភពលោក និងភាពថយចុះជាលំដាប់នៃធនធានធម្មជាតិ នៅលើភពផែនដីនៃយើង ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាទីមេត្រី

៤. ភាពរិចរិលនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី បានបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានជាច្រើន ដូចជា ការកើនឡើងកំដៅ ផែនដី គ្រោះធម្មជាតិ ភាពរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ និងការវិនាសបាត់ពូជនៃប្រភេទសត្វនានា ដែលបង្ក មហន្តរាយគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ សង្គម ជីវភាពរស់នៅ និងសុខុមាលភាពមនុស្ស- សត្វគ្រប់ប្រភេទ ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ សង្គម និងពិភពលោក ។ ដោយមើលឃើញ និងស្វែងយល់នូវ វិនាសកម្មដ៏ធំធេងនេះហើយ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ

ចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ដែលក្នុងនោះមានការលើកស្ទួយវិស័យបរិស្ថាន ការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រង ប្រើប្រាស់ធនធានជីវៈចម្រុះប្រកបដោយនិរន្តរភាព សំដៅលើកម្ពស់ការចូលរួមអនុវត្តន៍គោលនយោ- បាយ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍសហសវត្សសកល លើការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយភាព ក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

៥. ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ លើកទឹកចិត្ត និងជំរុញឱ្យមានការចូលរួមពីគ្រប់ មជ្ឈដ្ឋានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ចាប់តាំងពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន រហូតដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ អ្នកវិនិយោគ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីរួមគ្នាថែរក្សាការពារជីវៈចម្រុះដើម្បីជីវិតរបស់យើង និងអនាគតមនុស្សជំនាន់ក្រោយ ។ សកម្មភាព លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងឱ្យបានទូលំទូលាយ និងសារៈប្រយោជន៍នៃធនធានជីវៈចម្រុះ គឺជាអាទិភាពមួយ ក្នុងចំណោមអាទិភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅជំរុញដល់ការចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយនូវការថយ ចុះនៃចំនួនជីវៈចម្រុះដែលបានកំណត់នៅក្នុងគោលដៅឆ្នាំ២០១០ របស់កិច្ចប្រជុំកំពូលនៃបណ្តាសមាជិក អនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិលើកទី៦នៅទីក្រុងហាហ្គី (Hague) ប្រទេសហូឡង់ ។ ក្រៅពីនេះរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏បាន និងកំពុងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ **ឈ្នះ- ឈ្នះ** ដោយជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍ មូលដ្ឋាន ក្នុងការអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ធនធានជីវៈចម្រុះប្រកបដោយនិរន្តរភាព ស្របតាមពាក្យស្លោក "មនុស្ស និងធម្មជាតិ រស់នៅជាមួយគ្នា"

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាទីចេត្រី

៦. គោលបំណងសំខាន់ ទិវាឆ្នាំអន្តរជាតិ នៃជីវៈចម្រុះ នាថ្ងៃនេះ គឺជាវេទិកាសេរី និងសាធារណៈ សម្រាប់ ផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណៈជនគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈ មន្ត្រីរាជការ អ្នកវិនិយោគ ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងថ្នាក់ដឹក នាំគ្រប់ស្ថាប័ន និងគ្រឹះស្ថាន អំពីសារៈសំខាន់នៃជីវៈចម្រុះ ចំពោះមនុស្សជាតិ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងជំរុញ និងពង្រឹងឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នានៃបណ្តាប្រទេសជា ហត្ថលេខីក្នុងអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ ដើម្បីប្តេជ្ញាក្នុងការសម្រេចឱ្យបានចំណុចគោលដៅ ឆ្នាំ ២០១០ និងរៀបចំតិសដៅក្រោយឆ្នាំ ២០១០ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ទិវាឆ្នាំ អន្តរជាតិ នៃជីវៈចម្រុះ ដែលប្រារព្ធធ្វើនៅលើទឹកដីអង្គរនេះ នឹងផ្តល់នូវវិភាគទានដ៏ថ្លៃថ្លា និងជាកម្លាំង ចលកមួយ ដើម្បីរួមគ្នារៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពនានា សំដៅកាត់បន្ថយ និងបញ្ឈប់រាល់ សកម្មភាពដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ និងបាត់បង់ធនធានជីវៈចម្រុះ ក្រោយឆ្នាំ ២០១០ ទាំងនៅក្នុងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងសកលលោក ។

៧. ជាថ្មីម្តងទៀត តាងនាមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី** នៃព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា

ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ទាំងអស់ដែលបានលះបង់ពេលវេលាដ៏មានតម្លៃមកចូលរួមក្នុងទិវាឆ្នាំ
អន្តរជាតិ នៃជីវៈចម្រុះនាថ្ងៃនេះ ។ ខ្ញុំករុណា សូមប្រគេនពរព្រះតេជគុណគ្រប់ព្រះអង្គ និងជូនពរ
ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ ទាំងអស់
សូមជួបប្រទះតែនឹងសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ។

សូមអរគុណ